

ELS AMICS D'EUROPA

PUBLICACIÓ QUINZENAL

ÒRGAN DEL «COMITÉ D'AMICS DE L'UNITAT MORAL D'EUROPA»,
A BARCELONA I DELS SEUS ADHERITS I COL·LABORADORS

11174.

N.º 8

SEGONA QUINZENA DE GENER

1918

[REDACTED]

N'Eudalt Duran-Reynals, Secretari del Comit  de Amics de la Unitat Moral d'Europa, mori a Paris el desembre darrer.

Les revistes i fulles literàries de Catalunya parlaren planyivolment d'aquesta mort sobtada «Els Amics d'Europa» anoten també la dolor profunda que caus  el saber la pèrdua d'aquest company nostre.

[REDACTED]

LES PROPOSICIONS DE PAU

Es parla de les condicions de la pau, no secretament i en la penombra diplom tica, sinó públicament. A voltes, prenent l'aire de parlar amb els propis, els polítics parlen i quasi conferencien amb els enemics.

Entre les condicions proposades pel govern de Rússia als Imperis Centrals, hi era reconegut sense equívoc el dret de les nacions a la independència i a la autonomia. Aquesta reconeixença, la exigència de desocupació dels territoris invadits, i l'acord de no imposar cap contribució de guerra unes nacions bel·ligerants a les altres, donen a les proposicions del govern de Rússia un aire pacifista, de triomf de la pau per ella mateixa; la guerra hauria estat una guerra sense victòria.

Però més importants foren les declaracions de Lloyd George, fetes en la recepció de les Trade-Unions el dia 5 de gener. «La destrucció—digu —i el desmembrament d'Alemanya, no és ni jamai ha estat una de les nostres finalitats de guerra.» «Mentre hi hagi la possibilitat de disputes entre les nacions, tots els pobles hauran d'estar preparats per a noves lluites. La càrrega aplanadora dels armaments, el desenrotllament del servei militar obligatori, el dispendi enorme de riqueses i de forces, obligat per la preparació de la guerra, són coses que deuriem avergonyir la nostra civilització.

»Per tot això, creiem que caldria fer un gran esforç per a instituir un organisme internacional que resolgués les

querelles internacionals. La guerra, cap i a la fi, no és sinó una romanalla de barbàrie. Així com el dret ha suplantada la queixa en les querelles individuals, creiem que arribarà la guerra a ésser substituïda per la solució de les controvèrsies entre les nacions.»

Fixa tres condicions generals que l'Anglaterra exigiria per a la pau.

«Primera. Restabliment del caràcter

sagrat dels Tractats.

»Segona. Adopció de un acord internacional, basat sobre el dret de les nacions a disposar d'elles mateixes, és a dir, sobre el consentiment dels governats.

»Tercera. Intent de limitar mitjançant la institució de un organisme internacional, la càrrega dels armaments i de disminuir les probabilitats de la guerra.»

UN PROGRAMA DE PAU

La concreció de les condicions de la pau es diria ja definitiva després del discurs de Mr. Lloyd George i del missatge del president Wilson, del 8 de gener.

Per la banda dels adversaris de les potències centrals, «no hi ha—diu Wilson—cap divergència d'opinió, cap incertitud de principi, cap obscuretat en els detalls».

Aqueixes condicions de pau son també aplaudides per la Roma pontífica. «Aquesta pau—diu «L'Osservatore Romano»—que de cop fou qualificada de pau alemanya, ha resultat ésser una pau anglesa i nord-americana. Aixó és veritat pel que toca al discurs de Mr. Lloyd George i més encara pel que es refereix al de Mr. Wilson, que confirma i completa el primer, esmentant la llibertat de les mars, de la qual la nota pontífica feu una condició essencial d'una pau justa i duradora. L'analogia entre la nota del Papa i els discurs de Mr. Wilson pot comprovar-se així mateix sobre les qüestions de Bèlgica, de Polònia i dels Estats balcànics, puix tots dos demanen l'evacuació dels territoris envaïts, i la revisió de les fronteres francesa i italiana. De la mateixa manera

coincideixen les dues proposicions de pau en els punts fonamentals del desarmament i el sistema de l'arbitratge obligatori».

En son missatge del 8 de Gener, el president Wilson lamenta l'actitud dels imperis centrals, oposada a l'evacuació dels territoris envaïts. Però és cosa raonada creure que és només una part dels homes d'Estat alemanys que s'oposa a alló que, amb tot Europa, voldria la part millor dels polítics alemanys i els pobles mateixos que governen. El grup parlamentari socialista alemany protestà de tot intent d'anexions de territoris. «En presència—diu—dels esdeveniments de Brest-Litovsk i de l'assalt dels anexionistes contra el dret dels pobles a disposar de si mateixos, la secció social-democràta del Reichstag declara novament que les relacions de bon veïnatge i una pau duradora no són possibles si no s'aplica d'una manera lleial el principi del dret dels pobles a disposar de si mateixos.»

En les catorze condicions següents incloua el president Wilson els fonaments de la pau futura:

§ 1.—*Publicitat dels acords diplomàtics.*—Acords de pau conclusos ober-

tament després dels quals ja no hi hauran acords internacionals secrets de cap mena i la diplomàcia procedirà sempre francament i públicament.

§ 2.—*Llibertat dels mars.*—Llibertat absoluta de navegació en els mars enfora de les aigües territorials, així en temps de pau com en temps de guerra, menys quan els mars seran tancats totalment o parcialment per una acció internacional amb vistes a assegurar la execució dels acords internacionals.

§ 3.—*Llibertat i igualtat econòmiques.*—Supressió, tant com sia possible de totes les barreres econòmiques i establiment de condicions comercials iguals per a totes les nacions que consenten a la pau i s'associen entre elles per assegurar el seu manteniment.

§ 4.—*Limitació dels armaments.*—Garanties adequades, donades i preses, de que'ls armaments nacionals seran reduïts al mínimum indispensable per la seguretat interior del país.

§ 5.—*Les qüestions colonials.*—Arranjaments lliures dins un esperit ample i absolutament imparcial de totes les reivindicacions nacionals basades sobre l'estricta observació dels principis que, determinant totes les qüestions de sobirania i d'interès dels pobles interessats, pesaran tant com les demandes equitatives dels governs, els títols de les quals caldrà establir.

§ 6.—*La qüestió russa.*—Evacuació de tots els territoris russos i arranjament de totes les qüestions referents a la Rússia, d'una manera que assegurï la millor i la més lliure cooperació de les altres nacions del món, per a donar a la Rússia l'ocasió oportuna de fixar, sense traves ni entrebancs, l'independència del seu propi desenvolupament polític i nacional i assegurar-li una sincera acollida en la Societat de les Nacions lliures, sots les institucions que ella matei-

xa haurà escollides, i més que una acollida, tota ajuda que li calgués o desitjés. El tractament acordat a la Rússia per les seves nacions germanes durant els mesos vinents serà la pedra de toc de llur bona voluntat o de llur comprensió de ses necessitats, abstracció feta de llurs propis interessos i de llur intel·ligent i desinteressada simpatia.

§ 7 *Belgica.*—El món enter convindrà en pensar que aquest país deu ésser evacuat i restaurat sense que cap temptativa sigui feta per limitar la sobirania que tenia com les altres nacions lliures. Cap altre acte elemental no podrà servir millor per a retornar la confiança de les nacions en les lleis que les han unides mútuament i que determinen la forma de les relacions internacionals. Sens aquest acte de reparació, tota l'estructura i tota la valor del dret internacional estarien compromesos per sempre més.

§ 8.—*Alsàcia—Lorena.*—Tots els territoris francesos deuran ésser alliberats i totes les altres parts envaïdes deuran ésser restaurades.

El perjudici causat a França per la Prússia el 1870 relativament a l'Alsàcia—Lorena,—perjudici que després ha compromés la pau del món per espai de cinquanta anys,—deurà ésser reparat de tal manera, que la pau pugui ésser d'aquí en davant garantitzada en interès de tots.

§ 9.—*Les fronteres italianes.*—Deurà efectuar-se una rectificació de les fronteres de l'Itàlia sobre les línies netament reconegudes per les nacionalitats.

§ 10.—*Els pobles d'Austria-Hongria.*—Els pobles d'Austria-Hongria, el lloc dels quals entre les nacions nosaltres desitjem veure salvaguardat i assegurat, hauran de tenir la més lliure fa-

cultat per a un desenvolupament autònom.

§ 11.—*La sort de la Romania, de la Sèrbia i del Montenegro.*—La Romania, la Sèrbia i el Montenegro deuràn ésser evacuats. Llurs territoris ocupats deuràn ésser restituïts.

A la Sèrbia li serà concedit un accés lliure i segur en el mar.

Les relacions entre'ls diferents Estats balcànics seran determinades pel Consell de les Nacions, amb un esperit amical i ateses les consideracions històriques d'afinitats i nacionalitats.

Totes les garanties nacionals seran donades a aquets Estats en alló que a llur independència política i econòmica i a la integritat de llurs territoris es refereix.

§ 12.—*L'Imperi Turc.*—Les diferents parts que formen l'Imperi otomà de avui, deuràn ésser assegurades d'una sobirania intangible, però les altres nacionalitats que viuen actualment sota el règim turc deuran igualment posseir una seguretat d'existència fora de tota escomesa i el dret absolutament imprescriptible de desenrotllar l'autonomia llur.

Els Dardanels deuran ésser oberts d'una manera permanent, amb lliure pasatge als vaixells i al comerç de totes les nacions, sots un règim de garanties internacionals.

§ 13.—*La independència de la Polònia.*—Deurà ésser constituït un Estat polonés independent al qual seran incorporats els territoris habitats per les poblacions d'origen indiscutiblement polonés, i al qual deurà ésser garantit un accés lliure i segur al mar; la independència política i econòmica, així com la integritat territorial seran assegurades a aquest Estat per un conveni internacional.

§ 14.—*La Societat de les Nacions.*—Una Societat general de les Nacions es formarà en virtut de convenis especials apropiats per a proporcionar mútues garanties d'independència política i d'integritat territorial tant als petits com als grans Estats.

La resposta a la Comissió russa, de Kuhlmann, secretari d'Estat alemany, en la renuació de les negociacions de Brest-Litovsk, no és molt esplicita, limitant-se devegades a expressions negatives: «Mentre la guerra duri és impossible retirar els exèrcits». «Alemanya i Austria-Hongria no tenen el propòsit d'adjudicar-se els territoris que actualment ocupen». «Una ampla votació popular podria sancionar les decisions sobre l'Estat al qual han de pertànyer els territoris.»

ELS AMICS D'EUROPA seràn servits per abonament al periòdic VIDA OLOTINA a qui es dirigeixi a l'Administració, acompanyant l'import de la subscripció que és de 1'25 pessetes al trimestre.

ADREÇA DEL PERIÒDIC: «Lliga Regionalista», OLOT—ADREÇA DEL COMITÉ: Carrer de Balmes, 65, 1er., BARCELONA.
